

ALYTAUS PATAISOS NAMAI

Biudžetinė įstaiga, Ulonų g. 8A, LT-62505 Alytus, tel.: (8 315) 52 001 / 53 679, faksas (8 315) 52 178, el. p. apn@apn.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188657363

Kalėjų departamentui prie Lietuvos
Respublikos teisingumo ministerijos

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS VYKDYMO ATASKAITA

2018-01- Nr. _____

I SKYRIUS APLINKOS IR IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

Alytaus pataisos namai savo veiklą grindžia teisėtumo, pagarbos žmogaus teisėms, įstatymo viršenybės, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, tarnybinio bendradarbiavimo ir kitais demokratinio administravimo principais. Pakankamai sureguliuotas bendradarbiavimas su kitomis teisėsaugos institucijomis. Sukurta pakankama teisinė bazė, reglamentuojanti kriminalinių bausmių vykdymą. 2017 m. vyko tęstiniai darbai įgyvendinant Lietuvos Respublikos Bausmių vykdymo kodekso pakeitimus.

Per 2017 metus peržiūrėtos įstaigos vidaus administravimo funkcijos ir procesai, siekiant optimizuoti įstaigos valdymą, į Kalėjų departamentą buvo išsiųstas įstaigos struktūros pakeitimo projektas derinimui atsižvelgiant į įstaigoje patvirtintų pareigybių sąrašų pakeitimus. Atnaujinti kai kurių įstaigos administracinių padalinių nuostatai bei pareigybių aprašymai. Palaiapsniui pradedama taikyti dinaminę apsaugą, įvesta 20 naujų pareigybių dinaminei priežiūrai vykdyti. Patvirtinta ir įdiegta elektroninė nuteistųjų registravimo pas gydytojus sistema SPT modulis (išankstinio pacientų (nuteistųjų) registravimo ambulatoriniam priėmimui) elektroninėje kompiuterinėje sistemoje „Įskaita“.

Valdymo kokybė įstaigoje tinkama. Įstaigos veiklą, finansų panaudojimą, nuteistųjų skirstymą į būrius, perkėlimą į Pusiaukelės namus ir kt. organizuoja bei vykdo komisijos, teikdamos siūlymus įstaigos direktoriui. Įstaigoje veikia 3 komitetai, kurių sudėtį sudaro po lygiai įstaigos ir profesinės sąjungos, veikiančios Alytaus pataisos namuose, narių. Įstaigoje galioja Alytaus pataisos namų kolektyvinė sutartis su Lietuvos Respublikos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesine sąjunga.

Įstaigoje aiškiai reglamentuotos įstaigos vidaus administravimo procedūros; sudarytos geros darbo sąlygos darbuotojams: kompiuterizuotos darbo vietos, centralizuotas vidinis kompiuterių tinklas, galimybė dalyvauti projektinėse veiklose: mokytis, kelti kvalifikaciją.

Pastebimas nuteistųjų skaičiaus mažėjimas. Lyginant 2017 m. su 2016 m. pataisos namuose nuteistųjų skaičius sumažėjo 100 nuteistųjų.

Materialinės techninės bazės būklė 2017 m. įvertinta gerai. Per metus atsižvelgus į skirtą finansavimą buvo vykdoma pakankamai remonto darbų, atlikta pastatų ir ilgalaikio turto remonto esminio pagerinimo darbai.

Nusikaltusių asmenų socialinės reabilitacijos procesas organizuojamas programiniu principu. Įstaigoje sudarytos bausmės atlikimo sąlygos, kurios formuoja socialinius, psichologinius,

darbinius įgūdžius, skatina nuteistuosius gerai elgtis bausmės atlikimo metu. Pataisos įstaigoje organizuotas nuteistųjų bendrasis lavinimas ir profesinis rengimas, sudaro galimybes tobulinti nuteistųjų socialinei integracijai į visuomenę.

Įgyvendintos 2016 m. CPT atlikto patikrinimo rekomendacijos Alytaus pataisos namuose. Patvirtintas projektas rekonstruoti 600 vietų bendrabutį, remonto darbus planuojama atlikti 2018 metais, įrengiant 426 vietų kamerinį gyvenamąjį pastatą. Atlikta 85% buvusių kareivinių pastatų kapitalinio remonto darbų siekiant įrengti 92 vietas už įkalinimo įstaigos ribų dirbantiesiems nuteistiesiems apgyvendinti. Palaipsniui pradedama taikyti dinaminę apsaugą, įvesta 20 naujų pareigybių dinaminei priežiūrai vykdyti. Pilnai suremontuota nuteistųjų valgykla. Pradėta taikyti nauja elgesio korekcijos, tuo pačiu ir užimtumo dailės terapijos programa „R.A.K.T.A.S“.

2017 m. Alytaus pataisos namų darbuotojų etatai nebuvo pilnai sukomplektuoti. Sunku pritraukti asmenis rinktis pataisos pareigūno profesiją dėl šių priežasčių: didelės piliečių emigracijos; palyginti mažo darbo užmokesčio lyginant su kitomis statutinėmis organizacijomis: policija, priešgaisrine tarnyba ir pan.; sveikatai keliamų reikalavimų; pavojingų darbo sąlygų su nuteistaisiais ir reikalingo tinkamo psichologinio pasirengimo.

II SKYRIUS

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

1. Strateginio tikslo pavadinimas, kodas.
Pasiiekti, kad bausmių sistema būtų moderni ir veiksminga, 03
2. Programos pavadinimas, kodas
Bausmių sistema, 03001.
3. Programos tikslo pavadinimas, kodas
Kurti veiksmingą ir modernią bausmių vykdymo sistemą, 01
4. Programos uždavinio pavadinimas, kodas
Vykdyti veiksmingą nuteistųjų resocializaciją, 02.
Užtikrinti laisvės atėmimo vietų optimalią veiklą bei modernizuoti jų infrastruktūrą ir veiklos metodus, 03.
5. Programos uždaviniui įgyvendinti vykdytų priemonių pavadinimai, kodai ir vykdymo aprašymai

Alytaus pataisos namų vykdomų priemonių įgyvendinimo aprašymas

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Patikslintas asignavimų planas 2017-iems metams	Panaudota per 2017 m. (kasinės išlaidos) tūkst. Eur	Įvykdymo procentas
03.001.01.02.01	Padidinti socialinės reabilitacijos veiksmingumą	552	552,0	100
03.001.01.02.05	Didinti tarnybinių šunų, naudojamų neteisėtai gabenamoms narkotinėms medžiagoms jų pirmtakams ir tabako gaminiams aptikti, skaičius	0,3	0,3	100
03.001.01.03.01	Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą	3947,8	3947,8	100

03.001.01.03.02	Vykdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą	2313,3	2313,1	100
03.001.01.03.04	Vykdyti ŽIV / AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą	246,7	246,7	100
03.001.01.03.05	Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems	200,5	135,7	67,7
03.001.01.03.08	Vykdyti laisvės atėmimo vietų modernizavimo programą ir užtikrinti materialinės bazės atnaujinimą	50,0	40,8	81,6
Iš viso:		7310,6	7236,4	99

Priemonė 03.001.01.03.08 - Vykdyti laisvės atėmimo vietų modernizavimo programą ir užtikrinti materialinės bazės atnaujinimą įvykdyta iš dalies, nes rangovas laiku nepateikė sąskaitos ir garantinio rašto.

Priemonė 03.001.01.03.05 Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems neįvykdyta iš šios priemonės buvo mokamas darbo užmokestis nuteistiesiems dirbantiems ūkio darbus.

Padidintas socialinės reabilitacijos veiksmingumas.

Apibendrinant įstaigoje esančių asmenų drausmės bei jų atžvilgiu taikytų drausminių priemonių duomenis, nuteistiesiems skirtų nuobaudų skaičius didėjo, tačiau iš kitos pusės, lyginant 2017 metus su 2016 metais, galime pasidžiaugti, kad 2017 metais sumažėjo 10.99 % psichiką veikiančių (alkoholinių gėrimų ir jų surogatų bei narkotinių medžiagų) medžiagų vartojimo atvejų lyginant su 2016 metais. Mažėjimas parodo tinkamą prevencijos priemonių taikymą šiai problemai spręsti: organizuoti ir prvesti susirinkimai su nuteistaisiais narkomanijos prevencijos tematika įstaigos mastu, demonstruojami narkomanijos prevencinio pobūdžio filmai įstaigos mastu, prvesti individualūs pokalbiai su kiekvienu naujai atvykusiu nuteistuojų dėl ŽIV/AIDS prevencijos, nuteistųjų planiniai ir netikėti patikrinimai dėl narkotinio apsvaigimo nustatymo, nevyriausybinių organizacijų užsiėmimai su nuteistaisiais ir kitų priemonių įgyvendinimas, kurios yra numatytos įstaigos direktoriaus patvirtintuose planuose. Įstaigoje sumažėjo fizinio smurto naudojimo atvejų prieš kitus asmenis. Nuteistieji matydami pareigūnų skiriamą didesnę dėmesį jų atžvilgiu, būdami įtraukti į prasmingą laisvalaikio praleidimą, daro mažiau drausmės pažeidimų, mažiau laiko turi beprasmiam laisvalaikio praleidimui. Lyginant 2017 metus su 2016 metais, rečiau pažeidinėja įstaigoje nustatytą tvarką. 2016 metais užfiksuoti 1147 atvejai, 2017 metais – 629 atvejai. Minėto atvejo skaičiaus sumažėjimą įtakoja operatyvus nuteistųjų supažindinimas su vidaus tvarkos taisyklėmis, operatyviai atnaujinama informacija nuteistųjų būrių stenduose dėl vidaus tvarkos taisyklių pakeitimų ir kvalifikuotas įstaigos darbuotojų išaiškinimas nuteistiesiems teisės aktų, nuteistųjų teisių ir pareigų.

Apibendrinant drausmės būklę visumoje, galime teigti, kad drausmės būklė įstaigoje yra stabili. Prie stabilizuojančių priemonių paminėtinos dar yra: visuose nuteistųjų lokaliuose sektoriuose gyvenamų patalpų galimybė užrakinti nuteistuosius nakčiai ir visų būrių gyvenamųjų patalpų koridoriuose įrengtos vaizdo stebėjimo kameros.

Drausmės būklės stabilizavimui didelę įtaką turi ir pataisos programų bei pozityvaus užimtumo priemonių taikymas. Jos įtakoja nuteistųjų elgesį ir motyvaciją, skatina nuteistuosius laikytis nustatytos vidaus tvarkos. Socialinės reabilitacijos metu taikomos Kalėjimų departamento direktoriaus akredituotos elgesio pataisos programos, nuteistųjų socialinių įgūdžių lavinimo ir pozityvaus užimtumo priemonės, teikiama pagalba nuteistiesiems sprendžiant asmenines ir socialines problemas, psichologinė pagalba, vykdoma individuali ar grupinė psichologinė terapija, taip pat

vykdomos kitos priemonės, kurių įgyvendinimas padeda nuteistiesiems socialiai reabilituotis. 2017 metais įstaigoje buvo vykdoma 16-17 elgesio pataisos programų. Nuteistiesiems, kuriems yra suteikta teisė išvykti be sargybos arba be palydos ir Pusiaukelės namų poskyrio nuteistiesiems yra sudaromos sąlygos dalyvauti sporto bei kultūros renginiuose už įstaigos teritorijos ribų Alytaus mieste. Įstaigoje toliau buvo tęsiamas socialinis projektas „Žalioji oazė“.

Alytaus profesinio rengimo centrą 2016–2017 mokslo metais iš 251 priimtų mokyti nuteistųjų mokslo metus baigė 222 nuteistieji. Nepažangių mokinių buvo 0 %, o pažangumas 100 %. Tai atspindi, kad nuteistieji atlikdami laisvės atėmimo bausmę yra suinteresuoti įgyti specialybę. Nuo 2016-12-05 įstaigoje buvo pradėta neformalaus ugdymo programa „Pynimas iš vytelių“. Šiems mokymams buvo skirta 200 val., juose dalyvavo nuo 15-17 nuteistųjų.

Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklą 2016–2017 mokslo metais pradėjo lankyti 151 nuteistasis. Mokslo metų eigoje mokykloje buvo gana didelis nuteistųjų judėjimas todėl mokslo metus baigė 110 nuteistųjų. Įstaigoje yra skiriamas didelis dėmesys nevyriausybinų organizacijų veiklai. Vyksta Anoniminių Alkoholikų ir Anoniminių Narkomanų susitikimai, susitikimai su Lietuvos Kalėjimų kapelionų asociacijos, „Antrojo šanso“, „Veikliųjų vyrų“ asociacijos, „Tikėjimo žodis“, „Po vilties skraiste“ bendruomenės, Evangelijos tikėjimo krikščionių (sekmininkų) atstovais ir savanoriais.

Išdėstytų priemonių visuma įtakojusi drausmės būklės stabilumą bus tęsiama ir 2018 metais ir tikimasi, kad pasiteisinusios priemonės sudarys sąlygas daugiau nuteistųjų įtraukti į nuteistųjų elgesio pataisos programas ar pozityvaus užimtumo priemones. Visa tai skatins nuteistuosius laikytis nustatytos vidaus tvarkos taisyklių, kels jų motyvaciją keisti gyvenimo būdą bei ruoštis jiems integruotis į visuomenę.

2017 m. vidutinis sąrašinis įdarbintų nuteistųjų skaičius buvo 353 (2016 m. 336).

2017 m. gruodžio 31 d. Socialinės rehabilitacijos skyriaus Pusiaukelės namų poskyryje (toliau – Pusiaukelės namai) bausmę atliko 19 nuteistųjų (2016 metais - 12).

2017 – 2018 metais Pusiaukelės namuose 2 nuteistieji mokosi Alytau profesinio rengimo centre (1 logistikos, kitas pirminis praktinio vairavimo mokymas, krovinių ekspeditorius, tarptautinių krovinių pervežimas). 17 nuteistųjų dirba.

Padidinti tarnybinių šunų, naudojamų neteisėtai gabenamoms narkotinėms medžiagoms jų pirmtakams ir tabako gaminiam aptikti, skaičius. Skirti asignavimai panaudoti tinkamai – per 2017 m. įsigijome 2 naujus šunis. Šiuo metu turime 4 tarnybinius šunis. Per 2017 m. kratų apžiūrų metu, tikrinat įeinančius asmenis, patalpas, siuntinius, transporto priemones ir teritorijas gyvenamojoje, gamybinėje ir uždaroje zonose, pasimatymų biure, transporto praleidimo punkte ir KPP-1 tarnybiniai šunys buvo panaudoti 578 kartus.

Vykdytas saugus ir veiksmingas laisvės atėmimo vietų valdymas

Užtikrinant kriminogeninės būklės stabilumą UAB „ATEA“ Alytaus pataisos namuose yra sukomplektavusi ir sumontavusi ir radijo ryšio blokavimo įrangą kuri 2017 metais buvo dar labiau tobulinama. 2017 m. įdiegta be piločių orlaidžių blokavimo sistema. Planuota per 2017 m. ir surasta bei paimta daugiau psichiką veikiančių medžiagų, lyginant su 2016 m. 102,8 % (2017 m. - 578,4931 g; 2016 m. – 335,7948 g) ir kitų daiktų, nepatenkančių į leidžiamų nuteistiesiems turėti daiktų: mobilus ryšio telefonų bandant perduoti nuteistiesiems paimta daugiau 2017 m. 1420 vnt, 2016 m. 1296 vnt.

2017 metais sumažėjo jaunesniųjų pareigūnų pareigybių skaičius, nes viena Apsaugos ir priežiūros skyriaus prižiūrėtojo pareigybė buvo panaikinta Alytaus pataisos namų direktoriaus 2017 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 1-1159, vietoje šios pareigybės įvesta Psichologinės tarnybos specialisto pareigybė priklausomų asmenų rehabilitacijos programai vykdyti. 2017-12-01 įsigaliojus Tarnybos Kalėjimų departamente Statuto pakeitimams, 5 jaunesniųjų pareigūnų (Apsaugos ir priežiūros skyriaus prižiūrėtojų budinčiosios pamainos vyresniųjų) pareigybės prilygintos pataisos pareigūnų grandies Apsaugos ir priežiūros skyriaus specialisto pareigoms. Siekiant įgyvendinti dinaminę priežiūrą įstaigoje Alytaus pataisos namų direktoriaus 2017 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr.

1-354 panaikinta 20 Apsaugos ir priežiūros skyriaus jaunesniųjų pareigūnų pareigybių vietoje jų įvedant 1 Apsaugos ir priežiūros skyriaus vyriausiojo specialisto ir 19 Apsaugos ir priežiūros skyriaus specialistų pareigybių.

Per 2017 m. įstaigoje priimta į tarnybą (darbą) 35 ir atleista iš tarnybos (darbo) 29. Užimta – 300,75, neužimta 40,25 pareigybės. 2017 m. Alytaus pataisos namų darbuotojų kvalifikacijos kėlimui panaudota 1900 Eur. Per 2017 metus kvalifikaciją tobulino 252 įstaigos darbuotojai 522 kartus, 20 jaunesniųjų pareigūnų baigė įvadinio mokymo kursus Kalėjimų departamento prie LR TM Mokymo centre. Užsienyje kvalifikaciją kėlė trys įstaigos darbuotojai 5 kartus.

Vykdytos profesijos viešinimo priemonės, išsiųsti 5 pretendentai į atranką mokytis pagal profesinio mokymo programą Pataisos pareigūno profesijos Mokymo centre.

Vykdytas laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymas, priežiūra ir materialinis aprūpinimas. 2017 m. pataisos namai vykdė Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimo programą, kurios finansavimas buvo gautas iš dviejų finansavimo šaltinių, iš viso 7236,4 tūkst. Eur. Palyginus 2016 m. gautą finansavimą iš valstybės biudžeto, 2017 m. didesnis finansavimas 10,2 %.

Daugiau lėšų skirta: darbo užmokesčiui, dėl padidėjusios jaunesniųjų pareigūnų pareiginės algos koeficiento, bei viršvalandiniam darbui apmokėti tai sudaro – 184,7 tūkst. Eur; socialinio draudimo įmokoms apmokėti (30,48 proc.) 71,9 tūkst. Eur; mitybai, dėl nuteistųjų maitinimo sutarties kainų pasikeitimo – 83,4 tūkst. Eur; ilgalaikio materialiojo turto remontas, pagal Bausmių vykdymo kodeksą papildomai skirta pastatų remontui – 507,8 tūkst. Eur.

Per metus buvo vykdoma daug remonto darbų. Atlikta pastatų ir ilgalaikio turto remonto esminio pagerinimo darbai iš viso už 854 tūkst. Eur (garažo stogo remontas, pilnai suremontuota nuteistųjų valgyklos maitinimo salė, atlikta 85% buvusių kareivinių pastatų kapitalinio remonto darbų siekiant įrengti 92 vietas už įkalinimo įstaigos ribų dirbantiesiems nuteistiesiems apgyvendinti). Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų darbo sąlygų gerinimui. Darbo vietos aprūpintos reikalingomis techninėmis priemonėmis, ryšiu. Įrengta atskiro lokalinio sektoriaus mobiliojo ryšio ir be piločių orlaivių blokavimo sistema, įrengtas 1-6 lokalinių sektorių durų valdymas ir iškvietimo sistema, įrengtos vaizdo stebėjimo kameros SPT, vaizdo stebėjimo kameros 12 būryje (1 vnt.) ir uždaroje zonoje (1 vnt.), signalizacijos virš sargybos patalpų ir parduotuvėje, papildomai įsigyti pavojaus pulteliai, įsigyta nauja telefonų stotis, KPP-2 vartų hidraulika, atliktas vartų elektromechaninių pavarų remontas, įrengti 2 prožektoriai apsaugos perimetre. Atliktas visų apsaugos bokštelių remontas, juos apšildant, pakeičiant langus. Įrengtos patalpos, skirtos budinčios priežiūros pamainai persirengti, įrengtas dušas, renovuota sporto salė pareigūnams ir įrengti dušai.

Per 2017 m. priimta 46,2 proc. teigiamų sprendimų lygtiniam nuteistųjų paleidimui. Didesnis procentas šiais metais nepasiektas, nes nuteistieji vertinami pagal BVK 157 str. 1 dalies straipsnio nuostatas, kurias jie ne visuomet atitinka, t. y. turi pakankamai aukštą pakartotinio nusikalstamumo rizikos laipsnį, be to, daugelis iš jų yra turėję didelį kiekį nuobaudų, ar turi galiojančios šiuo metu.

Vykdyta ŽIV / AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevencija, profilaktika ir gydymas.

Įstaigoje įsteigtas priklausomų asmenų reabilitacijos centras 5-ame nuteistųjų lokaliniame sektoriuje nuteistiesiems, priklausomiems nuo psichiką veikiančių medžiagų, į stacionarią reabilitaciją priimti 8 nuteistieji. Atliekamas sistemingas visų nuteistųjų tikrinimas dėl psichiką veikiančių medžiagų vartojimo per 2017 metus buvo patikrintas 1541 nuteistasis tai sudaro 140 proc. Papildyta vaizdo stebėjimo ir įrašymo sistema, 17 būrio gyvenamųjų patalpų koridoriuje įrengta vaizdo stebėjimo kamera. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei kitų draudžiamų nuteistiesiems turėti daiktų patekimo į Alytaus pataisos namus užkardymo, prevencijos bei profilaktinių priemonių 2017 metų planas įvykdytas dalinai (dėl finansinių išteklių trūkumo liko neįgyvendintos kai kurios priemonės, kurios aktualios 2018 metais bus įtrauktos į 2018 m. planą).